

Waaxda Booliska Minneapolis
Buugga Xeerka iyo Nidaamka Booliiska

Tirada:
7-800

Caddadka Toddobaad –Hawlaha Goobta

Jwaabaha Xeeladaysan

7-809

Faragelinta qalalaasaha

(06/22/01) (12/28/06) (11/06/07) (10/25/18) (03/01/19) (04/01/19) (08/15/22)

I. Ujeedo

Xurmada nolosha, badbaadada sarkaalka iyo ilaalinta dadwaynaha waa mabaadi'da Waaxda Booliiska Minneapolis (MPD) ee xeerarka iyo habraacyada wax ka qabashada dhibaatooyinka.

Ujeedada xeerkan waa in la siiyo dhammaan shaqaalaha MPD ee la dhaariyey xeerar iyo habraacyo cad oo joogto ah oo ku saabsan la dhaqanka dadka dhibaataysan iyadoo:

- La horumarinayo badbaadada dadka dhibaataysan, saraakiisha, iyo bulshada Minneapolis,
- La horumarinayo xalalka bulshada si loo caawiyo dadka dhibaataysan, iyo
- Ka weecinta dadkaas nidaamka cadaaladda dembiyada.

II. Qeexitaano

Kooxda ka jawaabista xiisadda dhaqaneed (BCR): Magaalada Minneapolis waxay dhistay kooxo ka jawaabaya xiisadda dhaqameed (BCR) si ay uga jawaabaan dhacdooyinka dhibaatooyinka caafimaad ee dhimirka ee aan rabshad lahayn. Dhammaan ka jawaabayaasha xasaradaha waa dhakhaatiir ama xirfadlayaal caafimaadka oo maskaxda ah sida lagu qeexay Xeerka MN qaybta 245.426, Subd. 17 iyo 18.

Qalalaasaha: Dhacdo ama xaalad qofka ammaankiisa iyo caafimaadkiisa ay halis galiyaan caqabadaha caafimaadka hab-dhaqanka, oo ay ku jiraan jirro maskaxeed, itaaldarro korriin, isticmaalka maandooriyaha, ama culaysyo xad dhaaf ah. Dhibaataadu waxay ku lug yeelan kartaa aragtida ama waayo-aragnimada qofka ee dhacdo ama xaalad dhib aan loo dulqaadan karin oo ka badan hantida hadda iyo hababka la qabsiga qofka waxaana laga yaabaa inay ku jirto diiqad aan caadi ahayn oo noloshooda ah taas oo qofka ka dhigaysa mid aan awoodin inuu u shaqeeyo sidii caadiga ahayd. Qalalaasaha waxaa laga yaabaa, laakiin aan daruuri ahayn, ay keento jihada sare ama xoojinta oo ku dhammaatay fikradaha ama falalka suurtagalka ah ee khatarta ku ah qofka ama kuwa kale.

Faragelinta qalalaasaha: Isku dayga sarkaal MPD ah si uu u dejiyo qof dhibaataysan ama u gudbiyo ama u weeciyo qofka adeegyada kale marka ay habboon tahay.

Isku-Duwaha Wax ka qabadka Qalalaasaha: Waa sarkaal ka tirsan MPD oo mas'uul ka ah barnaamijka ka-hortagga xiisadda. Iskuduwaha Wax ka qabadka Qalalaasuhu waa barta xidhiidhka ka dhexeeya arrimaha caafimaadka dhimirka iyo dhexgalka xasaradaha ee ku lug leh

MPD iyo bulshada, oo ay ku jiraan tababarka dhexgalka xasaradaha, warbixinta iyo xeerarka. Isku-duwaha Wax ka qabadka Qalalaasuhu waxa uu sii wadi doonaa xidhiidhka wada shaqayneed ee joogtada ah ee lala yeesho dhammaan shuraakada bulshada, isaga oo si gaar ah xoogga u saaraya caafimaadka dhimirka iyo iskaashiga u doodista.

Foomka Xog ururinta Faragelinta Qalalaasaha: Foom xog ururin ah oo soo ururiya macluumaadka faragelinta qalalaasaha ee MPD si ay ula socoto una qiimeeyso daldaloolada jawaabaha iyo tababbarka faragalinta qalalaasaha.

Barnaamijka Ka-hortagga Qalalaasaha: Waa barnaamij iskaashi oo ka dhexeeya booliiska, hay'adaha caafimaadka dhimirka, u doodayaasha, iyo bulshada oo doonaysa in la gaadho yoolalka guud ee badbaadada, fahamka, iyo u adeegga dadka dhibaataysan, kuwa la ildaran arrimaha caafimaadka dhimirka iyo qoysaskooda. Hadafka Barnaamijka Wax ka qabadka Qalalaasuhu waa:

- Horumarinta badbaadada iyo ammaanka dadka dhibaataysan iyo qoyskooda, xubnaha bulshada, iyo saraakiisha.
- In kor loo qaado tayada nolosha dadka qaba xanuunka dhimirka ama qalalaasaha.
- Beddel sida ay bulshada iyo nidaamyadu u arkaan dadka qaba xanuunka dhimirka ama qalalaasaha.
- Beddel sida daryeelka caafimaadka iyo nidaamyada cadaaladda dembiyada ay uga jawaabaan dadka qaba cudurka dhimirka ama qalalaasaha.

Sarkaalka loo tababaray faragelinta qalalaasaha: Sarkaal nabadeed oo shati haysta oo MPD ah kaas oo dhammeeyay tababbarka faragelinta qalalaasaha MPD ee la ansixiyay. Saraakiisha loo tababaray ka-hortagga qalalaasaha waxay la shaqeeyaan la-hawlgalayaasha bulshada, xarumaha caafimaadka dhimirka iyo ururada.

Naafanimada Koriinshaha: Naafanimada jirka, garashada, ama dareenka oo inta badan uu keeno cilad-horumarka neerfaha sida curyaanka maskaxda ama xanuunka autism-ka taasoo keenta qofka shaqadiisa xaddidan ee meelaha sida is-daryeelka, luqadda, barashada, dhaqdhaqaaqa, is-jihaynta, fahamka, ama awoodda nolol madaxbannaan iyo isku-filnaansho dhaqaale.

Ku howlanaan la'aanta: Ku howlanaan la'aanta waa go'aan istiraatiijiyadeed oo laga tago, dib u dhigista xidhiidhka, ama dib u dhigista haynta qofka dhibaataysan marka aanay jirin baahi degdeg ah oo lagu hayo.

Xanuunka Dhimirka: Xeerka MN Qaybta 245.462, Subd. 20 waxay ku qeexday cudurka dhimirku inuu yahay "xanuunka dabiiciga ah ee maskaxda ama khalkhal ku yimaada fikirka, niyadda, aragtida, hanuuninta, xusuusta, ama dabeecadda taas oo lagu faahfaahiyey liiska koodka ogaanshaha ee uu daabacay guddoomiyaha, oo si dhab ah u xaddidaya awoodda qofka si ay ugu shaqeeyaan dhinacyada aasaasiga ah ee nolol maalmeedka sida xiriirka shakhsi ahaaneed, habaynta nolosha, shaqada, iyo madadaalada." Xaaladaha jirrada dhimirka waxaa lagu tilmaami karaa daciifnimo ku timaada garashada caadiga ah ee qofka, shucuurta, ama shaqeynta dabeecadda, oo ay sababto bulsho, cilmi nafsii, kiimiko noole, hidde-side, ama arrimo kale.

Qofka Dhibaataysan (PIC): Xeerka dabiiciga ah ee qofka la kulma xaalad xasarad ama xaalad (sida lagu qeexay xeerkan).

III. Xeer

- A. MPD waa in ay ula kulanto dadka dhibaataysan si ka tarjumaysa qiyamka ilaalinta, badbaadada iyo karaamada nolosha, iyada oo kor u qaadaysa sharafta dadka oo dhan. Dadka dhibaataysan waxa laga yaabaa inay u baahdaan dareen sare iyo tixgelin gaar ah oo dheeraad ah.
- B. Mar kasta oo ay suurtoagal tahay oo ay ku habboon tahay, saraakiishu waa in ay adeegsadaan farsamooyinka hoos u dhigista iyo beddelka kale ee heerarka sare ee xoogga, si waafaqsan tababarkooda (sida waafaqsan P&P 5-301).
- C. MPD waa in ay wax ka qabato shilalka ku lug leh dadka dhimirka ka buka, kiimikaad ku tiirsan ama dadka qaba naafada koriinshaha iyo kuwa dhibaataysan, iyadoo leh daryeel iyo khibrad, hubinta in dadkaasi ay helaan jawaabo ku haboon oo ku salaysan baahidooda.

IV. Nidaamyada / Xeerarka

A. Jawaabta Faragelinta Qalalaasaha

1. Ka jawaabista wicitaanada ku lug leh qofka dhibaataysan
 - a. Mar kasta oo ay suurtoagal tahay, Sarkaalka loo tababaray ka-hortagga Qalalaasaha ayaa loo diri doonaa shilalka ku lug leh qofka dhibaataysan ee la rumaysan yahay in uu khatar ugu jiro naftiisa ama dadka kale, waana:
 - La rumeysan yahay inuu qabo jirro maskaxeed ama naafo korriinsho, ama
 - La rumaysnaa in uu kiimiko ahaan ku tiirsan yahay ama ku sakhraansan yahay dadweynaha dhexdooda.
 - b. Haddii saraakiisha la diray ama ka jawaabaya wicitaanka ku lug leh Qofka Dhibaataada ku jira (PIC) aysan helin tababbarka Ka-hortagga Qalalaasaha, saraakiishu waa in ay ogeysiiyaan soo diritaanka baahida loo qabo in uu ka jawaabo sarkaal la tababaray ka-hortagga qalalaasaha.
2. U sheeg qofka talaabooyinka la qaadayo

Marka la fulinayo, saraakiishu waa inay ku wargeliyaan qofka iyo qoyskooda (haddii goobta la joogo) tillaabooyinka la qaadayo marka ay qofka ka caawinayaan goobta daawaynta, gudbinta, ama xidhitaanka, oo ay ku jiraan bixinta macluumaadka sida lambarrada xiriirka iyo sababaha tallaabooyinka la qaadayo.

3. Dhalinyarada dhibaataysan

- a. Saraakiisha ka jawaabaya wicitaanka ku lug leh qofka dhibaataysan ee ogaadaan in dhallintu u baahan yihiin daryeel maskaxeed (haddii la xidhi lahaa iyo haddii kaleba) waxay la xiriiri karaan Degmada Hennepin 24/7 telefoonka Adeegyada Dhibaataada Carruurta ee Caafimaadka Dhimirka waa (612-348-2233) si ay u caawiyaan.
- b. Sida uu qabo sharciga MN ee qaybta 260E.06, saraakiishu waa in ay u soo sheegaan dhacdada inta la qaadanayo ee Adeegyada Ilaalinta Ilmaha 612-348-3552.

B. Hababka Oggolaanshaha Degdegga ah iyo Qaadsita si Loo Baaro

1. Qaadista si loo baaro

Sida uu qabo sharciga MN qaybta 253B.051, subd. 1, haddii sarkaalka nabadsugidda ama sarkaalka caafimaadku uu haysto sabab uu ku rumaysto, iyada oo si toos ah loo eegayo hab-dhaqanka qofka ama macluumaad lagu kalsoonaan karo oo ku saabsan qofka dhaqankiisii u dambeeyay iyo, haddii la heli karo, aqoon ama xog sugan oo la xidhiidha hab-dhaqankii hore ee qofka ama sida loola dhaqmay qofkaas waxaa la aaminsan yahay in uu khatar ugu jiro naftiisa ama dadka kale, waana:

- La rumeysan yahay inuu qabo jirro maskaxeed ama naafo korriinsho, ama
 - La rumaysnaa in uu kiimiko ahaan ku tiirsan yahay ama ku sakhraansan yahay dadweynaha dhexdooda.
- a. Labadan walxood ee soo socda ayaa looga baahan yahay in qofka lagu hayo meel inta la geeyo lagu baarayo:
 - Qaba jirro dhimir ama naafo korriinsho, ama wuxuu kiimiko ku tiirsan yahay ama ku sakhraamay meel fagaare ah.
iyo
 - Wuxuu halis ugu jiraa inuu naftiisa ama dadka kale waxyeeleeyo haddaan isla markiiba la xidhin.
 - i. Bayaanka sarkaalka booliisku waa inuu qeexaa xaqiiqada si loo caddeeyo sababta sarkaalku u haysto sabab uu ku rumaysto in labada arrimoodba ay khuseeyaan.
 - b. Nabadgelyada ama sarkaalka caafimaadku uma baahna inuu si toos ah u eego habdhaqanka ama xaqiiqooyinka kale ee gaadiidku ku saleysan yahay waxaana laga yaabaa inuu tixgeliyo macluumaadka ilo kale oo lagu kalsoonaan karo oo macquul ah.
 - i. Ilaha waxay ku salaysnaan karaan weedhaha qofka, markhaatiyaasha, xubnaha goyska, ama muuqaalka laftiisa.
 - ii. Talooyinka qarsoodiga ah waa in lagu xaqiijiyaa indho-indheyn toos ah ama ilo la aqoonsan karo oo lagu kalsoonaan karo.

- c. Haddii qofka dhibaataysan uu halis u yahay inuu naftiisa waxyeleeyo oo aanu dadka kale khatar u gelin, oo uu u adkaysanayo xajinta gaadiidka, saraakiishu waa inay ka fiirsadaan haddii xidhiidhka joogtada ah ee qofka dhibaataysan uu keeni karo khatar aan macquul ahayn oo qofka, dadweynaha ama saraakiisha.
- i. Saraakiishu waxay dooran karaan inay si istiraatiijiyad ah u dejiyaan ama uga baxaan si ay uga fogaadaan inay adeegsadaan xoog jireed marka khatarta qofka dhibaataysan ee is-waxyeelaynta ahi aanay hadda soo dhowaan oo qofku aanu gelin dembi culus ama rabshad leh.
 - ii. Saraakiishu waa inay ka fikirnaan oo keliya adeegsiga farsamadan marka ay ammaan tahay oo ay caqli-gal tahay in sidaas la sameeyo.
- d. Sarkaalka booliisku waa inuu buuxiyaa Codsiga Sarkaalka Nabadda ee Foomka Qiimaynta Degdegga ah (MP-9094), oo sidoo kale loo yaqaan foomka MPD “qaadista si loo baaro”, marka qofka xabsiga loo taxaabo sida hoos timaada Sharciga MN 253B.051 subd. 1 iyo u qaadida qofka goob daryeel caafimaad si loo qiimeeyo.
- i. Foomka waxaa laga heli karaa City Talk hoosta foomamka.
 - ii. Foomka waxaa lagu buuxin karaa online laakiin waa in la daabacaa si loo qaybiyo.
 - iii. Sarkaalka booliiska ah ee buuxinaya foomka waa in uu bixiyaa nuqulka foomka la buuxiyay:
 - xarunta daryeelka caafimaadka,
 - qofka xabsiga la dhigay iyo
 - Hay'adda gaadiidka, haddii aanu qofka uusan qaadin sarkaalka booliisku.
- e. Haysashada gaadiidka waxay u ogolaanaysaa qofka in loo qaado cusbitaal oo lagu hayo ilaa inta laga qiimaynayo. Qiimaynta ka dib, cusbitaalku waxa laga yaabaa in uu qofka sii daayo ama la hayo wax ka yar 72 saacadood.
- i. Marka sarkaalka booliisku uu ka jawaabo wicitaanka sarkaalka caafimaadka ee ah in uu ka caawiyo qaadista qofka, sarkaalka caafimaadku waa in uu isu sheegaa saraakiisha bilayska iyaga oo u qalma sida waafaqsan sharciga si ay u qoraan qaadista si loo baaro.
 - ii. Haddii amarka qaadista si loo baaro uu qoro sarkaalka caafimaad (goobta ama bannaanka) oo loo soo bandhigo sarkaalka booliis, sarkaalka booliisku wuxuu gacan ka geysan karaa fulinta qaadista si loo baaro.
 - iii. Saraakiishu sidoo kale waxay awood u leeyihiin inay saxeexaan haynta gaadiidka, iyadoo la eegayo arrimaha kor lagu sheegay.

2. Qeexista sarkaal caafimaad

Sida uu qabo sharciga MN qaybta 253B.02, Subd. 9, sarkaalka caafimaadka waxaa lagu qeexay mid ka mid ah kuwan soo socda:

- dhakhtar shati haysta;
- khabiirka caafimaadka dhimirka (sida lagu qeexay Xeerka MN qaybta 245.462, Subd.18);
- Shaqaale bulsho oo shati haysta;
- Kalkaaliso diiwaangashan oo ka shaqaynaysa qolka degdega ah ee cusbitaalka;
- Kalkaaliso caafimaad oo heer sare ah oo diiwaan gashan (APRN);
- Faragelinta qalalaasaha guurguura xirfadlaha caafimaadka dhimirka; ama
- Xubin si rasmi ah loo magacaabay oo ka tirsan unugga baadhista u-hor-istaagga.

3. Gaadiidka Seexinta Degdegga ah

- a. Gaadiid kasta oo lagama maarmaanka u ah seexinta degdega ah waa inuu ahaadaa xarunta daryeelka caafimaadka (tusaale HCMC, Fairview Riverside, NMMC ama Abbott).
- b. Dhammaan baadhista qofka xabsiga la dhigay ee la raray waa in ay ahaataa mid waafaqsan xeerka Goobidda iyo Qabashada (P P&P 9-201).
- c. Saraakiisha waxaa lagula talinayaa in ay codsadaan ambalaas si loogu qaado qofka dagaalowga ah isbitaalka.
 - i. Sarkaalku waa inuu raaca ambalaaaska marka la qaadayo qofka dagaallamaya.
- d. Haddii qofka la qaadayo uu yahay da'yar, saraakiishu waa in ay sameeyaan isku day macquul ah oo ay ku ogeysiinayaan waalidka ama mas'uulka sida ugu dhaqsaha badan.
- e. Haddii ay dhacdo khilaaf ka dhasha qaybta Gaadiidka ee MPD ee seexinta degdega ah, kormeere ayaa loogu yeedhayaa goobta.
- f. Sharciga MN qaybta 253B.051 Subd. 1 (e) wuxuu dhigayaa in "intii la hirgelin karo, sarkaalka nabadeed ee siiya gaadiidka qofka lagu meeleeoyo xarun daawaynta, barnaamijka daawaynta ee dawlad-goboleedka, ama barnaamijka daaweynta bulshada ku salaysan ee hoos yimaada qaybtan waa inuusan gashan dharka oo waa inuusan isticmaalin baabuur si muuqata u calaamadsan sida baabuur sharci fulinta ah." Haddii gaadiid loo baahan yahay oo agab aan calaamadayn iyo kuwa aan labis ahayn la heli karo, saraakiishu waa inay adeegsadaan kuwa gaadiidka samaynaya.

C. Dadka dhibaataysan ee u baahan feejignaan caafimaad ama gaadiid

1. Saraakiishu waa inay wacaan EMS oo ay bixiyaan gargaar degdeg ah si waafaqsan P&P 7-350 Jawaabta Caafimaadka Degdegga ah.

2. Haddii qofka dhibaataysan uu u baahdo gaadiid balse aanu socon karin xaalad caafimaad ama jireed ama xaalado kale dartood, saraakiishu waa inay wacaan EMS si ay qofka ugu qaadaan xarunta caafimaadka.

D. Katiinado dadka dhibaataysan

1. Saraakiishu waa inay isticmaalaan taxadar aad u daran marka ay qof dhibaato ku jira xabsiga u taxaabayaan waana inay isticmaalaan katiinado marka qofka aan lagu xakameyn karin siyaabo kale (sida waafaqsan P&P 9-109).
2. Marka ay badbaado tahay oo ay suurtoagal tahay, isticmaalka katiinadaha waa in loo sharxaa qofka gacanta lagu hayo iyo waalidka ama xubnaha qoyska (haddii ay joogaan) si xeeladaysan, iyadoo la isticmaalayo luqad da'da ku habboon carruurta aan qaan-gaarin.
3. Marka qofka dhibaataysan uu is dejiyo, la xakameeyo oo gacmaha laga xiro, saraakiishu waa in ay qofka si joogto ah isha ugu hayaan inta uu xabsiga ku jiro, waana in ay sii wadaan farsamooyinka deminta xaaladda sidii loogu baahdo.

E. Hababka Warbixinta

Saraakiisha ka jawaabaya dhacdo kasta oo ku lug leh qof dhibaataysan waa inay u hoggaansamaan shuruudaha soo socda ee warbixinta:

1. Ka warbixinta gaadiidka seexinta degdega ah
 - a. Marka qofka dhibaataysan inta la qabto aw MPD u qaado meel lagu baarayo, oo si maaha ikhtiyaari ah loo qaado, sarkaalka (yaasha) gaadiidku waa inuu buuxiyaa Warbixinta Booliiska ee cinwaankeedu yahay CIC.
 - b. Marka MPD aw yahay hay'adda jawaabta aasaasiga ah oo aw go'aansado in gaadiidka ambalaasta loo baahan yahay, sarkaalka(yada) waa in ay dhamaystiraan Warbixinta Booliiska ee cinwaankeedu yahay CIC.
 - c. Marka MPD aysan ahayn hay'adda jawaabta aasaasiga ah, oo qofka dhibaataysan inta la qabto loo qaado meel lagu baarayo oo lagu qaado ambalaas (ama aan ahayn MPD), sarkaalku waa inuu codsadaa in MECC ay u beddesho nambarka qaabka PIC ka hor ka saarista wacitaanka.
 - i. Marka saraakiisha MPD ay dhamaystiraan qaadista si loo baaro ee uu codsado sarkaalka caafimaadka, saraakiisha MPD waa in ay soo geliyaan nuqul ka mid ah foomamka haynta ee la buuxiyay Evidence.com iyada oo hoos imanaysa nambarka dhacdada, oo waa in ay ogaadaan qaadista si loo baaro hadallada dheeraadka ah ee CAD.

2. Amarka in Maxkamad la tago ama xarig

Marka qof dhibaataysan la siiyo warqad maxkamad oona la sii daayo ama loo xiro dembi, sarkaalka soo xiraya waa inuu dhameystiraa Warbixinta Booliska.

3. Nooca koodka

Haddii dhacdo asalka ah (tusaale CKWEL, SUSPP, DIST) mar dambe la go'aamiyo inay tahay dhacdo ku lug leh qof dhibaataysan, saraakiishu waa inay codsadaan in MECC ay u beddesho nooca koodka PIC ka hor inta aan la tirtirin wicitaanka.

4. Warbixin

Marka warbixinta loo baahdo, saraakiisha buuxinaya Warbixinta Booliiska waa inay:

- a. Isticmaalaan CIC sida koodka aasaasiga ah ama ku dar CIC sidii kood dheeraad ah marka CIC ay ku lug leedahay laakiin ha ku darsan koodka aasaasiga ah.
- b. Ka fogow tixraacyada caafimaadka maskaxda ee qofka warbixin kasta oo kooban oo diyaar u ah siidaynta dadweynaha. Dhammaan macluumaadka noocaas ah waa in lagu diiwaangeliyaa qaybta sheekada aan dawliga ahayn.

5. Foomka Aruurinta Xogta Faragelinta Qalalaasaha

- a. Marka nooca koodka wicitaanku uu yahay PIC, kooxda koowaad ee gacanta ku haysa wicitaanka waa inay buuxiyaan foomka Xog ururinta Faragelinta Dhibaataada ee MDC ka hor inta aan la tirtirin. Foomkan ma beddelayo warbixinnada loo baahan yahay.
- b. Su'aalaha ku saabsan foomka xog ururinta ka-hortagga qalalaasaha waa in lagu hagaajiyaa isku-duwaha ka-hortagga xiisadda.

F. Siideynta hore ee Qaadista Si Loo Baaro ama haysmada 72-Saacadood

Haddii xarunta daawaynta ay qofka ka sii dayso MPD qaadista si loo baaro ama 72-saacadood oo lagu hayo xarunta daawaynta, ka hor inta aanu dhamaan wakhtiga hayntu, dhammaan ogaysiisyada la xidhiidha xarunta waa in loo gudbiyaa kormeeraha deegaanka ee goobta qofka ayaa xabsiga loo taxaabay. Kormeeruhu waa inuu dib u eegis ku sameeyaa kiiska oo uu sameeyaa go'aan ku saabsan ficillo dheeraad ah.

G. Ikhtiyaarada gudbinta

1. Ikhtiyaarada gudbinta ee wakaaladaha caafimaadka habdhaqanka iyo adeega bulshada, ilaha hoyga iyo hoyga la'aanta, adeegyada ilmaha iyo dhalinyarada, iyo nidaamyada cosbitaalka ayaa lagu bixiyaa barta MPD's Sharepoint ee hoos timaada Ilaha Faragelinta Dhibaataada.
2. Haddii sarkaalku ogaado wakaalad cusub oo loo isticmaali karo ilaha ahaan, sarkaalku waa inuu ku ogeysiiyaa Isku-duwaha Wax ka qabadka Xiisadda iimail oo uu ku daraa magaca

wakaaladda, cinwaanka iyo lambarka taleefanka iyo sidoo kale agabyada la bixin karo. Isku-duwaha Wax ka qabadka Qalalaasaha ayaa macluumaadkan ku dari doona ilaha Ka-hortagga Qalalaasaha.

H. Kooxaha ka jawaabista Xiisadda Dhaqanka (Behavioral Crisis Response, BCR)

1. Jawaabta BCR

Marka shaqada lagu jiro, kooxaha BCR waxay ka jawaabi doonaan 911 wicitaanada ku lug leh xubnaha bulshada ee leh caqabadaha caafimaadka dhimirka. Wicitaanada adeegga waxaa loo diri doonaa kooxaha BCR iyada oo loo marayo MECC kaliya. Ma haystaan khad dhibaato ah. Waxaa lagu meelayn doonaa wicitaano diris ah.

2. Gaadiidka BCR

Kooxaha BCR waxay dadka ku qaadi karaan si tabaruc ah oo keliya. Ma daabuli doonaan dadka kujira qaadista si loo baaro.

3. Noocyada wacitaanka iyo baaritaanka

- a. Marka kooxaha BCR ay ku jiraan shaqada, MECC waxay baari doontaa wicitaanada si loo go'aamiyo haddii ay ku habboon yihiin jawaabta BCR. Wicitaannada noocan oo kale ah waxaa lagu tilmaami doonaa xeer-hoosaadka nooca koodhadhka:
 - BCR (Jawaabta Qalalaasaha Dhaqanka), iyo
 - BCRW (Cafimaadka ka jawaab celinta qalalaasaha dabeecadda)
- b. Haddii kooxda BCR aysan ku jirin shaqada ama aysan heli karin inay ka jawaabaan, ama haddii xaaladaha wacitaanka ay isbedelaan una baahan jawaabta Sarkaalka loo tababaray Faragelinta Dhibaataada, MECC waxay u beddeli doontaa nooca koodka ee nooca xeerka ee MPD ee habboon (PIC, CKWEL, iwm.) dirista kooxda. Kooxaha BCR waxay dib u dhigi doonaan tilmaamaha saraakiisha ka jawaabaya markay yimaadaan.
- c. Saraakiisha loo soo diray wicitaanada noocan ah waa inay raacaan xeerka MPD iyo tababarada hadda jira ee ka jawaabidda wicitaanadaas.
- d. Iyadoo la raacayo nidaamka MECC, sarkaalka loo tababaray ka-hortagga qalalaasaha waa in loo diraa dhacdada ku lug leh dadka dhibaataaysan ee la rumaysan yahay inay maskaxiyan ka jiran yihiin ama korriin ahaan naafo yihiin, xaaladaha soo socda:
 - Hubka(yada) ama helitaanka hubka (yada) ee ku lug leh
 - Hubka hadda ku jira ama ku hanjabaya isticmaalka hub
 - Rabshado jireed ayaa dhacay ama hanjabaad jireed oo loo geystay dadka kale
 - Marka uu dhaco dhaawac nafta halis gelinaya (tusaale: qof ayaa qaatay kaniiniyo, qaatay wax ka badan daawadii loo qoray, khamriga, iwm.)

- Xaaladaha ku lug leh faragelinta jirka si loo sugo badbaadada, tusaale ahaan qof ku sugan buundada ama dariiqa
- Marka kooxda BCR ay joogaan goobta oo ay go'aansadaan in goobtu aanay ammaan ahayn